

Onderwerp: Wat wordt er gedaan met de middelen Gezond en Actief Leven Akkoord? Een update.

Inleiding

Zoals bekend hebben wij middelen (Regeling Brede Spuk 2023-2026) ontvangen vanuit het Rijk om lokaal en regionaal invulling te geven aan Het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA): een gezonde generatie in 2040. Het GALA wordt als voorwaarde gezien voor de beweging naar de voorkant waar gemeenten een belangrijke rol in spelen. Veel van onze beleidsdoelen hebben een sterke overlap met de doelstellingen van het GALA en zoals eerder aangegeven gebruiken we de middelen om door te gaan met de goede initiatieven die er al zijn, (nog) meer integraal te kijken en te zorgen voor meer samenhang tussen de thema's.

De Brede Spuk regeling stelt voorwaarden aan de inzet van deze geoormerkte middelen. We hebben onze huidige partners ingezet om hier aanvullend op in te zetten. In deze raadsinformatiebrief wordt u geïnformeerd over de huidige stand van zaken.

Kernboodschap

De Brede Spuk regeling (financieringsvorm van het GALA) bestaat uit 3 inhoudelijke hoofdthema's, waarbinnen verschillende onderdelen met een vast budget per gemeente vallen. De toekenning vond plaats eind Q3 2023, waardoor we pas vanaf 2024 gericht de bedragen konden inzetten. Hieronder staan de hoofdthema's met de diverse onderdelen uitgewerkt en wat we (blijven) doen in Hardinxveld-Giessendam.

Hoofdthema 1 Sport, bewegen en cultuur

Bestaat uit 2 onderdelen, te weten het Lokaal Sportakkoord en de Brede Regeling Combinatiefuncties. Hier wordt invulling aan gegeven vanuit het kernteam Sportakkoord, de buurtsportcoach van Servanda, de verenigingsmanager en coördinator Sport en Preventie. Hierover bent u eerder geïnformeerd (RIB Herijking Sportakkoord II 7-11-2023) en wordt niet verder behandeld in deze RIB.

Hoofdthema 2 Gezondheid en Sociale Basis

Dit thema bestaat uit 11 onderdelen, waar we op verschillende niveaus op inzetten. Waar mogelijk sluiten we aan bij bestaande initiatieven.

1. Terugdringen Gezondheidsachterstanden <i>Gemeenten ontwikkelen een lokale aanpak voor het terugdringen van gezondheidsachterstanden om kwetsbare groepen te bereiken, waarbij ook wordt gekeken naar de interactie met andere beleidsterreinen. Uitgangspunt is een brede, domein overstijgende aanpak.</i>	We zetten in op een dementievriendelijke samenleving: het vergroten van kennis en begrip voor mensen met dementie. In 2024 willen we door middel van een cultuurproject mensen met verschillende achtergronden met elkaar in verbinding brengen, dit zal plaatsvinden in Boven Hardinxveld of de wijk Peulen. In 2025 en 2026 worden de middelen besteedt aan "Geldzorgen op de werkvloer": geldzorgen, schulden en armoede hebben een negatieve invloed op zowel fysieke als mentale gezondheid.
---	--

2. Kansrijke Start <i>Elke gemeente heeft een lokale ketenaanpak Kansrijke Start, inclusief interventies, en maakt samenwerkingsafspraken met partners rondom de eerste duizend dagen van een kind.</i>	Het landelijke actieprogramma Kansrijke Start loopt al vanaf 2018. We zetten de huidige initiatieven voort. In 2024 hebben we PréZorg door JongJGZ vergoed uit de Brede Spuk middelen. Nu wel of Nu Niet Zwanger (RIB 6 december 2022) vergoeden we hier ook uit. Daarnaast is de voorwaarde om een lokale coalitie Kansrijke Start op te zetten. Deze opdracht ligt bij JongJGZ. We zijn aangesloten bij de regionale coalitie Kansrijke Start.
3. Mentale Gezondheid	Met de geringe middelen die we ontvangen, komen we tegemoet in de kosten van de weerbaarheidstrainingen van Chris&Voorkom op het primair en voortgezet onderwijs. Dit wordt verder gefinancierd vanuit de MAG.
4. Aanpak overgewicht en obesitas (Ketenaanpakken Kind naar Gezond Gewicht en volwassenen Gecombineerde leefstijlinterventie) <i>Voor kinderen en volwassenen met overgewicht of obesitas is passende ondersteuning, begeleiding en zorg toegankelijk. In 2025 hebben alle gemeenten een netwerkaanpak voor kinderen met obesitas. Er zijn samenwerkingsafspraken tussen gemeenten, zorgverzekeraars en zorgaanbieders gemaakt.</i>	JongJGZ heeft de opdracht gekregen om uitvoering te geven aan het Landelijk model ketenaanpak voor kinderen met overgewicht en obesitas. Bij de ketenaanpak KnGG (kind naar gezond gewicht) wordt niet alleen gekeken naar voeding, beweging en slapen, maar ook naar de psychische en psychosociale factoren die van invloed zijn. Denk hierbij aan problemen in het gezin als gevolg van schulden of werkloosheid. De middelen voor dit onderdeel ontvangen we t/m 2025. Hierna zal opnieuw worden gekeken of en welke verplichting er is en welke middelen hiervoor beschikbaar zijn.
5. Valpreventie <i>De gemeenten hebben de taak gekregen om de Ketenaanpak Valpreventie in te richten voor haar inwoners van 65 jaar en ouder met een valrisico: opsporing, screening, inzet erkende beweeginterventies en doorverwijzing naar structureel beweegaanbod. Valpreventie is verplicht bij de subsidieaanvraag geweest.</i>	De coördinator Sport en Preventie (Team Sportservice) heeft in 2024 een aanvullende opdracht gekregen de ketenaanpak valpreventie zowel lokaal als regionaal vorm te geven. Lokaal zijn hiervoor betrokken partijen samengebracht. Voor 2025 en 2026 wordt deze opdracht verlengd, waarbij het totale budget valpreventie inclusief het uitvoeringsbudget (inzetten beweeginterventies, opleiding beweeginterventie, communicatiemiddelen, smartfloor, etc.) wordt verstrekt aan Team Sportservice.
6. Leefomgeving	Het speelruimteplan wordt herzien, waarbij de onderwerpen uit het GALA worden meegenomen. Bijvoorbeeld het verbreden van de doelgroep naar 0 t/m 100 jaar, het betrekken van inwoners met een beperking en het betrekken van sportverenigingen.
7. Opgroeien in een Kansrijke Omgeving & Vroegsignalering Alcoholproblematiek	Met de geringe middelen die we ontvangen, komen we tegemoet in de kosten van de preventielessen van Chris&Voorkom op het primair en voortgezet onderwijs. Dit wordt verder gefinancierd vanuit de MAG.
8. Versterken sociale basis <i>Elke gemeente heeft uiterlijk in 2024 een beleidsvisie op de</i>	Vanuit dit budget worden de buurtkamers van Servanda deels vergoed. Tevens is er behoefte aan een visie op

<i>sociale basis, met aandacht voor gebiedsgerichte uitvoering. Hierin komen in ieder geval de volgende thema's aan de orde: sociale samenhang of samenlevingsopbouw, mantelzorg, tegengaan van eenzaamheid, inzet en ondersteuning van vrijwilligerswerk en professionals sociaal domein. Deze thema's worden binnen de voorwaarden voor toekenning van de middelen verbonden aan de lokale context en de leefomgeving.</i>	welzijn, de beleidsvisie sociale basis wordt hierin meegenomen.
9. Mantelzorg	In 2024, 2025 en 2026 wordt het gehele budget gebruikt om vervangende mantelzorg aan huis op te zetten en te leveren. Hierover wordt u verder geïnformeerd middels een RIB.
10. Eén tegen Eenzaamheid <i>Gemeenten zetten in op een lokale aanpak eenzaamheid langs de vijf pijlers: bestuurlijk commitment, een sterk netwerk creëren, mensen met gevoelens van eenzaamheid zelf betrekken, aan een duurzame aanpak werken en monitoring en evaluatie organiseren.</i>	Naast de Week van de Eenzaamheid heeft Servanda aanvullend de opdracht gekregen om een lokale coalitie Eén tegen Eenzaamheid op te starten en te borgen vanaf 2026. Middelen Brede Spuk zijn t/m 2025.
11. Welzijn op recept <i>De gemeente werkt samen met huisarts, eerstelijns zorgverlener, welzijn en het sociaal domein om tot een werkwijze te komen om mensen met psychosociale klachten te helpen.</i>	Servanda ontvangt deze middelen voor het opstarten, inkopen, coördineren en uitvoeren van WOR trajecten. Vanuit de huisartsen is al eerder de vraag gesteld of wij als gemeente hieraan invulling willen geven. T/m 2026 ontvangt Servanda middelen hiervoor. Na evaluatie en afhankelijk van de middelen zal gekeken worden hoe na 2026 hieraan invulling wordt gegeven. Regionaal zijn we aangesloten via Huisarts en Zorg.

Hoofdthema 3 Ondersteunende onderdelen

Bestaat uit 2 onderdelen, te weten de Versterking kennis- en adviesfunctie GGD en Coördinatiekosten regionale aanpak preventie. Regionaal wordt samengewerkt met sociaal en medisch domein om vorm te geven aan de vijf ketenaanpakken, die op lokaal niveau tot uitvoering komen. Het regionale jongerenplatform METS (<> stem) is in ontwikkeling.

Consequenties

Deze RIB voorziet niet in de financiële verantwoording, maar geeft een inhoudelijk overzicht van de activiteiten. Zoals genoemd hebben veel van onze beleidsdoelen, zoals uit de lokale Visie Sociaal Domein en de lokale Gezondheidsnota, een sterke overlap met de doelstellingen van het GALA. We hebben de samenwerking intern en extern met onze lokale en regionale partners geïntensiveerd, bijvoorbeeld om de ketenaanpakken te realiseren.

De middelen van de Brede Spuk zijn tijdelijk van aard. In een aantal gevallen t/m 2025, voor de overige onderdelen t/m 2026. De reguliere werkzaamheden, die ook voor het ontvangen van de SPUK

gelden werden uitgevoerd, zullen weer in de begroting komen. Voor alle onderdelen zullen we medio 2025 of 2026 bekijken of er aanvullende middelen vanuit het Rijk beschikbaar komen, naar eventuele verplichtingen vanuit het Rijk en zo niet: of we de initiatieven willen voortzetten of stopzetten.

Vervolg

Uit de eerdere RIB (januari 2024): De besteding van een groot deel van de SPUK middelen GALA worden door middel van subsidieverstrekking aan onze (lokale) partners verleend. In de subsidieverstrekking worden afspraken gemaakt met de partners over de meetindicatoren en de te bereiken effecten. Jaarlijks leggen deze partners verantwoording af over hun besteding en wordt beoordeeld in hoeverre de activiteiten hebben bijgedragen aan het bereiken van de ambities. In de voortgangsgesprekken is aandacht voor het bijstellen en/of aanpassen van de inzet en activiteiten om aan doelstellingen te werken. Tevens zullen we deelnemen aan de verplichte monitoring GALA.